

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**для самостійної роботи
з дисципліни**

ОБЛІК І АУДИТ В ТУРИЗМІ

для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»
спеціальність: 242 «Туризм»
ННІ неперервної освіти і туризму

Київ – 2020

Викладені методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Облік і аудит в туризмі» для фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм».

Наведено опис навчальної дисципліни, її структуру, анотований зміст дисципліни, зміст самостійної роботи, завдання для самоконтролю (описові та розрахункові), перелік питань на іспит, а також рекомендовані джерела.

Рекомендовано Вченою радою навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму від 20 лютого 2020 року (Протокол № 06/2020).

Укладач: д-р екон. наук, професор Бардаш С.В.

Рецензенти: д-р екон. наук, професор Левицька І.В.,
канд. екон. наук, доцент Кудінова І.П.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ для самостійної роботи з дисципліни

**«Облік і аудит в туризмі» для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 242 «Туризм»**

Укладач: БАРДАШ Сергій Володимирович

1. Опис навчальної дисципліни

Облік і аудит в туризмі

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»	
Освітній ступінь	<u>бакалавр</u>	
Спеціальність	242 « <u>Туризм</u> »	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)		
Форма контролю		
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	15 год.	10 год
Практичні, семінарські заняття	15 год.	8 год
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	132 год
Індивідуальні завдання	30 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	2 год. 2 год.	

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань та практичних навичок з особливостей організації і методики обліку та аудиту діяльності туроператорів й турагенцій.

Завдання навчальної дисципліни є вивчення особливостей нормативно-правового регулювання, організації та методики проведення бухгалтерського обліку та аудиту діяльності туроператорів й турагенцій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти компетентностями:

загальними:

ЗК3. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності.

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК6. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК7. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань.

ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій.

ЗК9. Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми;

фаховими:

ФК1. Знання та розуміння предметної області своєї професії.

ФК2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці.

ФК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

ФК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

ФК16. Уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

Програмні результати навчання:

знати:

- сутність, види, функції та значення бухгалтерського обліку в системі управління туристичним підприємством;
- методологічні аспекти (принципи, об'єкти, предмет, метод) бухгалтерського обліку;
- систему сучасного нормативного регулювання бухгалтерського обліку в туристичній діяльності;
- основні принципи організації обліку в туристичній діяльності;
- порядок документального оформлення формування та реалізації туристичного продукту та послуг;
- методику обліку основної діяльності туристичних операторів і туристичних агентів;
- сутність, понятійний апарат, нормативно-правове регулювання та основні аспекти організації аудиторської діяльності в Україні;

- вміти:**

- ## СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

[illegible]

Тема 5. Основи аудиту	21	2	2			17	22	2				20
Тема 6. Аудит фінансової звітності туристичного оператора	22	2	2			18	21	1	1			19
Тема 7. Надання аудиторських послуг туристичним підприємствам	21	2	2			17	21	1	1			19
<i>разом</i>	64	6	6			52	64	4	2			58
Усього годин	150	15	15			120	150	10	8			132

АНОТОВАНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Бухгалтерський облік діяльності туристичного підприємства

Тема 1. Основи бухгалтерського обліку

Сутність бухгалтерського обліку. Фінансовий облік. Управлінський облік. Податковий облік. Значення управлінського обліку у прийнятті управлінських рішень. Принципи бухгалтерського обліку. Функції бухгалтерського обліку. Об'єкт бухгалтерського обліку. Необоротні активи. Оборотні активи. Власний капітал підприємства. Довгострокова заборгованість. Короткострокова заборгованість. Витрати. Доходи. Господарські процеси. Предмет бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку. Документування. Інвентаризація. Оцінка. Калькулювання. Рахунки. Подвійний запис. Баланс. Звітність. Сутність організації бухгалтерського обліку. Принципи організації бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства. Структура облікового підрозділу підприємства.

Тема 2. Бухгалтерський облік ліцензування, основних операцій та продуктів туристичного підприємства

Ліцензія на туроператорську діяльність. Фінансове забезпечення відповідальності туроператора і турагента. Амортизація вартості ліцензії. Документальне оформлення списання ліцензії. Попередня оплата реалізації туристичного продукту. Дохід від реалізації туристичного продукту. Розрахунки з постачальниками окремої туристичної послуги. Комісійна

(агентська) винагорода туроператора. Облік ваучерів. Договірні відносини страховика з туристичним підприємством. Документування страхування туристів. Облік бланків страхових полісів. Облік розрахунків з страховою компанією.

Тема 3. Особливості бухгалтерського обліку туристичного оператора.

Господарські операції, які повинні бути відображені на етапах реалізації та формування туристичного продукту. Організація бухгалтерського обліку з урахуванням основних особливостей туристичної діяльності. Документальне оформлення реалізації туристичного продукту. Бухгалтерський облік доходу від реалізації туристичного продукту туроператором. Облік туроператором доходів від реалізації туристичного продукту безпосередньо туристам. Методика обліку туроператором документів, що підтверджують право на споживання туристом туристичних послуг. Прямі витрати на виробництво турпродукту. Загальновиробничі витрати, пов'язані з виробництвом турпродукту. Виробнича собівартість туристичного продукту. Формування туристичним оператором виробничої собівартості туристичного продукту. Облік формування собівартості реалізованого туристичного продукту. Облік розрахунків туроператора з іноземними замовниками щодо реалізації послуг в'їзного туризму за умови подальшої оплати. Облік розрахунків туроператора з іноземними замовниками щодо послуг в'їзного туризму на умови попередньої оплати. Облік туроператором операції з продажу іноземної валюти. Облік туроператором придбання туристичної послуги від нерезидентів. Податок на додану вартість (ПДВ) та його розрахунок. Облік ПДВ. Податкова накладна. Порядок формування туристичних витрат у туроператора для цілей податку на прибуток. Дохід від реалізації турпродукту. Витрати туроператора, які враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Єдиний податок. Спрощена система оподаткування. Розрахунок та облік єдиного податку. Туристичний збір. Суб'єкти сплати туристичного збору.

Тема 4. Особливості бухгалтерського обліку туристичного агента.

Документування розрахунків туристичного агента з туроператором. Документообіг між суб'єктами туристичних посередницьких відносин. Облік реалізації турагентом турпродукту на основі агентської угоди з туроператором. Облік придбання туристичних послуг за договором доручення на придбання. Визначення дати нарахування податкових зобов'язань з ПДВ у залежності від умов розрахунків з туроператором або іншим постачальником туристичного продукту, туристичних послуг. Умови переходу на єдиний податок (і перебування на ньому).

Змістовий модуль 2. Аудиторська діяльність в туризмі

Тема 5. Основи аудиту

Основні причини появи аудиту в Україні. Зміст аудиторської діяльності. Об'єкт і предмет аудиту. Принципи аудиту. Метод аудиту. Процес та стадії аудиту. Аудиторський ризик. Аудиторські процедури. Помилки та ознаки шахрайства в аудиті. Суттєвість в аудиті. Аудиторські докази: поняття та види. Робочі документи аудитора. Аудиторський висновок. Нормативне регламентування аудиторської діяльності. Аудиторська палата України. Аудиторська фірма. Сертифікований аудитор.

Тема 6. Аудит фінансової звітності туристичного оператора

Умови проведення аудиту фінансової звітності туристичного оператора. Мета, зміст та наслідки окремих складових процесу аудиту фінансової звітності. Документообіг між замовником аудиту фінансової звітності та виконавцем. Зміст перевірки бухгалтерського обліку. Оцінка операційної ефективності системи внутрішнього контролю. Основні процедури та методика перевірки обліку. Обов'язкова перевірка форм звітності й облікової політики. Вибіркова перевірка окремих елементів (статей) звітності на відповідність їх певному параметричному мінімуму. Завдання аудиту фінансової звітності. Послідовність проведення аудиту. Звіт аудитора замовнику. Структура та види аудиторських висновків.

Тема 7. Надання аудиторських послуг туристичним підприємствам

Аудиторська послуга. Консультаційна аудиторська послуга. Відновлення та ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та іншої публічної звітності. Трансформація бухгалтерського обліку. Податкове планування та оптимізація оподаткування. Експрес-аналіз окремих видів, процесів господарської діяльності. Оглядова перевірка. Аналіз господарсько-фінансової діяльності. Консультування з питань фінансового, податкового, банківського та інших видів законодавства, зовнішньоекономічної діяльності тощо. Автоматизація бухгалтерського обліку і аналітичних обліково-контрольних робіт (процедур). Надання допомоги у проведенні інвентаризацій. Складання бізнес-планів та техніко-економічних обґрунтувань. Надання консультацій з загального управління та за окремими його напрямками. Оцінка активів і пасивів, інвестиційних проєктів, їх техніко-економічне обґрунтування. Розробка засновницьких документів, їх реєстрація, ліквідація підприємства.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

На самостійну роботу студента передбачається 30 годин, в межах яких окрім засвоєння матеріалу лекції також слід самостійно опанувати окремі питання за темою, що виносяться на самостійне опрацювання.

Змістовий модуль 1. Бухгалтерський облік діяльності туристичного підприємства

Тема 1. Основи бухгалтерського обліку

1. Принципи та функції бухгалтерського обліку (2 год.)
2. Загальна характеристика плану рахунків бухгалтерського обліку (2 год.)

Рекомендована література: 34, 35, 55

Завдання для самоконтролю

- 1.1. Розкрити сутність бухгалтерського обліку
- 1.2. Навести функції бухгалтерського обліку та пояснити їх сутність.
- 1.3. Розкрити сутність принципів єдиного грошового вимірника, безперервності
- 1.4. Зазначити види бухгалтерського обліку та суттєві відмінності між ними
- 1.5. Пояснити терміни «предмет бухгалтерського обліку» та «об'єкт бухгалтерського обліку».
- 1.6. Розкрити сутність принципів автономності, історичної собівартості.
- 1.7. Навести нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік в Україні.
- 1.8. Навести приклади об'єктів бухгалтерського обліку.
- 1.9. Надати визначення активів.
- 1.10. Пояснити відмінності між оборотними та необоротними активами.
- 1.11. Пояснити відмінності між дебіторською та кредиторською заборгованостями.
- 1.12. Навести види дебіторської заборгованості.
- 1.13. Навести види кредиторської заборгованості.
- 1.14. Зазначити, що розуміється під власним капіталом у бухгалтерському обліку.
- 1.15. Навести складові власного капіталу.
- 1.16. Навести зміст господарських процесів.
- 1.17. Розкрити зміст стадій процесу бухгалтерського обліку.
- 1.18. Навести відмінності між витратами та доходами господарської діяльності.
- 1.19. Пояснити, що розуміється під організацією бухгалтерського обліку.
- 1.20. Пояснити значення облікової політики.

Завдання 1.1

Мета завдання: засвоїти облікову термінологію.

Необхідно: знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

Матеріал для виконання завдання 1.1

Термін	Визначення
1. <i>Бухгалтерський облік</i>	А. Грошова одиниця України
2. <i>Внутрішньогосподарський (управлінський) облік</i>	Б. Фізичні або юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства
3. <i>Користувачі фінансової звітності</i>	В. Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди
4. <i>Валюта бухгалтерського обліку</i>	Г. Система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства тільки для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством
5. <i>Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку</i>	Д. Нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності
6. <i>Принцип бухгалтерського обліку</i>	Ж. Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому
7. <i>Зобов'язання</i>	З. Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань
8. <i>Власний капітал</i>	К. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень
9. <i>Активи</i>	Л. Правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності

Завдання 1.2

Мета завдання: засвоїти облікову термінологію.

Необхідно: знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

Матеріал для виконання завдання 1.2

Термін	Визначення
1. <i>Баланс</i>	А. Оцінка його може бути достовірно визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням
2. <i>Господарська операція</i>	Б. Оцінка його може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення
3. <i>Умови відображення</i>	В. Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал

<i>активу балансі</i>	
4. <i>Умови відображення зобов'язання в балансі</i>	Г. Дія або подія, яка викликає зміни в структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства

Завдання 1.3

Мета завдання: засвоїти облікову термінологію.

Необхідно: знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

Матеріал для виконання завдання 1.3

Термін	Визначення
1. <i>Рахунок</i>	А. Відображення господарської операції за дебетом одного і кредитом іншого рахунку на однакову суму
2. <i>Подвійний запис</i>	Б. Систематизований перелік рахунків
3. <i>Кореспонденція рахунків</i>	В. Документ, в якому узагальнюється інформація по рахунках синтетичного обліку
4. <i>План рахунків</i>	Г. Встановлення взаємозв'язку між рахунками
5. <i>Оборотна відомість по синтетичних рахунках</i>	Д. Інформаційна модель об'єкту обліку

Завдання 1.4

Мета завдання: набуття навичок щодо групування ресурсів підприємства та джерел їх утворення.

Необхідно:

- Здійснити групування статей активів, зобов'язань і власного капіталу за їх місцезнаходженням в балансі підприємства, вказуючи збільшують чи зменшують суми цих статей загальний підсумок балансу (табл. 1.4.1).
- Скласти баланс підприємства на 31 грудня 2017 р. (табл. 1.4.2).
- Визначити на підставі підсумків за розділами та балансу у цілому суму статутного капіталу підприємства.

Таблиця 1.4.1

Активи, зобов'язання та власний капітал ТОВ «Всесвіт» станом на 31 грудня 2017 року

№ пор.	Найменування статей балансу	Сума, тис грн	Сторона балансу				Розділ балансу
			Актив		Пасив		
			знак (+,-)	Сума	знак (+,-)	Сума	
1.	Статутний капітал (суму визначити)						
2.	Виробничі запаси	2050					
3.	Грошові кошти в касі	200					
4.	Незавершене будівництво	400					

№ пор.	Найменування статей балансу	Сума, тис грн	Сторона балансу				Розділ балансу
			Актив		Пасив		
			знак (+,-)	Сума	знак (+,-)	Сума	
5.	Довгострокові кредити банків	10000					
6.	Готова продукція	1680					
7.	Додатковий вкладений капітал	800					
8.	Забезпечення виплат персоналу	2000					
9.	Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	1060					
10.	Дебіторська заборгованість покупців за продані товари	1200					
11.	Поточні фінансові інвестиції	480					
12.	Товари	260					
13.	Основні засоби за первісною вартістю	9080					
14.	Резервний капітал	1200					
15.	Нематеріальні активи за первісною вартістю	4700					
16.	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	920					
17.	Інші дебітори	560					
18.	Неоплачений капітал	1320					
19.	Поточні зобов'язання перед учасниками	620					
20.	Векселі видані	760					
21.	Векселі одержані	380					
22.	Кредиторська заборгованість за товари постачальникам	420					
23.	Поточні зобов'язання з оплати праці	645					
24.	Знос основних засобів	1150					
25.	Цільове фінансування	250					
26.	Поточні зобов'язання за страхуванням	220					
27.	Знос нематеріальних активів	390					

Таблиця 1.4.2

Баланс ТОВ «Всесвіт»
за станом на _____ 200__ р

АКТИВ	Сума, грн	ПАСИВ	Сума, грн
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	

АКТИВ	Сума, грн	ПАСИВ	Сума, грн
<i>Усього за розділом I</i>			
II. Оборотні активи			
		<i>Усього за розділом I</i>	
		II. Забезпечення наступних витрат і платежів	
		<i>Усього за розділом II</i>	
		III Довгострокові зобов'язання	
		<i>Усього за розділом III</i>	
		IV. Поточні зобов'язання	
<i>Усього за розділом II</i>		<i>Усього за розділом IV</i>	
III. Витрати майбутніх періодів		V. Доходи майбутніх періодів	
БАЛАНС		БАЛАНС	

Завдання 5

Згрупувати активи та пасиви ТзОВ “Мрія” на 1 січня поточного року на підставі наведених даних (табл. 1.5.1).

Таблиця 1.5.1

Активи та пасиви ТзОВ «Мрія»

№ з/п	Дані для заповнення балансу	Сума, грн.	Баланс	
			Актив	Пасив
1	Основні засоби	42120		
2	Знос основних засобів	31230		
3	Короткострокові фінансові інвестиції	15140		
4	Матеріали	5810		
5	МШП	160		
6	Нематеріальні активи	120		
7	Знос нематеріальних активів	10		
8	Паливо	430		
9	Грошові кошти в касі	40		
10	Поточні рахунки в національній валюті	1130		
11	Кошти в акредитивах	2000		
12	Поточний рахунок в іноземній валюті	80		
13	Статутний капітал	20960		
14	Резервний капітал	2140		
15	Товари (купівельна вартість)	8670		
16	Інший додатковий капітал	810		
17	Короткострокові позики банку	7130		
18	Нерозподілений прибуток	3300		
19	Кредиторська заборгованість	4740		
20	Заборгованість перед бюджетом	1250		
21	Заборгованість перед працівниками по заробітній платі	2150		
22	Векселі видані	1980		

Тести для самоконтролю

1. Бухгалтерський облік це:
 - а) облік всіх фактів господарської діяльності;
 - б) процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення інформації про господарську діяльність підприємства;
 - с) облік масових явищ в галузях економіки.
2. Зовнішніми користувачами зведеної облікової інформації є:
 - а) менеджери, співробітники структурних підрозділів;
 - б) інвестори, органи державного контролю;
 - с) фінансово-кредитні установи, власники підприємств.
3. Бухгалтерський облік поділяється на:
 - а) фінансовий та податковий;
 - б) фінансовий та управлінський;
 - с) податковий та внутрішньогосподарський облік.
4. Фінансовий облік є:
 - а) обов'язковий для підприємства;
 - б) необов'язковий для підприємства;
5. Внутрішньогосподарський (управлінський облік) формує інформацію, яка призначена для:

- a) зовнішніх та внутрішніх користувачів;
 - b) зовнішніх користувачів;
 - c) внутрішніх користувачів.
6. Під об'єктами бухгалтерського обліку розуміють:
- a) активи, пасиви, господарські процеси;
 - b) первинні документи та облікові реєстри;
 - c) рахунки бухгалтерського обліку.
7. *Об'єктами фінансового обліку є :*
- a) активи, зобов'язання, капітал;
 - b) активи, зобов'язання, власний капітал;
 - c) активи, кредиторська заборгованість, власний капітал, господарські процеси (доходи, витрати, фінансові результати).
8. *Основними об'єктами управлінського обліку є :*
- a) активи, зобов'язання, капітал;
 - b) витрати і доходи;
 - c) витрати, доходи, фінансові результати.
9. *Функціями бухгалтерського обліку є:*
- a) інформаційна, контрольна;
 - b) інформаційна, аналітична, оціночна, контрольна;
 - c) інформаційна.
10. *Загальне регулювання бухгалтерського обліку на Україні здійснюється:*
- a) Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
 - b) законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"
 - c) Указами Президента України, Постановами кабінету міністрів України.
11. *Предметом бухгалтерського обліку є:*
- a) активи, капітал та фінансові зобов'язання суб'єкта господарювання;
 - b) господарська діяльність підприємства;
 - c) господарська діяльність підприємства, що має грошовий вимір.
12. *Активи це:*
- a) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується призведе до отримання економічних вигод у майбутньому;
 - b) ресурси, що мають матеріально-уречевлену форму та використовуються у господарській діяльності;
 - c) ресурси, без використання яких не може існувати жодний суб'єкт господарювання.
13. *Активи поділяються на:*
- a) оборотні і постійні;
 - b) необоротні і оборотні;
 - c) постійні та швидкого використання.
14. *До активів не відносяться:*
- a) незавершене виробництво;

- b) кредити банку
- c) капітальні інвестиції.

15. До оборотних активів не відносяться:

- a) Напівфабрикати;
- b) готова продукція;
- c) Будівля офісу.

16. До складу необоротних активів відносяться:

- a) грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції;
- b) поточна дебіторська заборгованість, нематеріальні активи;
- c) основні засоби, нематеріальні активи.

17. До складу оборотних активів відносяться:

- a) запаси, грошові кошти та їх еквіваленти;
- b) поточні фінансові інвестиції, основні засоби;
- c) нематеріальні активи, поточна дебіторська заборгованість.

18. До пасивів не відносяться:

- a) право користування землею;
- b) кредити банків;
- c) статутний капітал.

19. Власний капітал це:

- a) частка в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
- b) активи, з якими розпочинається господарська діяльність;
- c) грошові кошти та необоротні активи, що залишаються після вирахування його зобов'язань.

20. Видами власного капіталу є:

- a) статутний, резервний, готівка в касі;
- b) додатковий, неоплачений, грошові кошти на валютному рахунку у банку;
- c) статутний, резервний, додатковий, нерозподілений прибуток.

21. Власним капіталом підприємства є:

- a) запозичені кошти;
- b) нерозподілений прибуток;
- c) основні засоби, придбані за готівку, внесену засновником.

22. До статутного капіталу підприємства приватної форми власності забороняється вносити:

- a) бюджетні кошти;
- b) грошові кошти, у тому числі в іноземній валюті;
- c) необоротні активи.

23. До первинних документів з обліку власного капіталу відносяться:

- a) платіжне доручення;
- b) виписка банку;
- c) опис інвентарних карток.

24. Первинний облік статутного капіталу здійснюється на підставі:

- a) ПКО, ВКО, виписок банку, платіжних доручень;

- b) установчого договору, статуту;
- c) актів приймання-передачі основних засобів, накладних.

25. *Зобов'язання це:*

- a) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої у майбутньому, як очікується призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди;
- b) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок проведених господарських операцій;
- c) заборгованість підприємства, яка підлягає обов'язковій сплаті.

26. *Зобов'язання поділяються на:*

- a) поточні, непередбачені зобов'язання, довгострокові;
- b) поточні, довгострокові, доходи майбутніх періодів;
- c) поточні, довгострокові, забезпечення майбутніх витрат і платежів, доходи майбутніх періодів, непередбачені зобов'язання.

27. *Фінансові зобов'язання поділяються на:*

- a) довгострокові і короткострокові;
- b) довгострокові, поточні та непередбачені;
- c) довгострокові, поточні, забезпечення зобов'язань, непередбачені.

28. *До довгострокових зобов'язань не належать:*

- a) відстрочені податкові зобов'язання;
- b) кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- c) зобов'язання, термін погашення яких більше 12 місяців з дати балансу.
- d) правильної відповіді немає.

29. *Непередбачені зобов'язання:*

- a) відображаються на рахунках 5 та 6 класів плану рахунків;
- b) відображаються на позабалансових рахунках;
- c) не відображаються у системі бухгалтерського обліку.

30. *До поточних зобов'язань відносяться:*

- a) поточні зобов'язання за розрахунками, короткострокові векселі видані, відстрочені податкові зобов'язання;
- b) короткострокові кредити, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- c) довгострокові кредити банків, поточні зобов'язання за розрахунками.

31. *До власного капіталу не відноситься:*

- a) Дебіторська заборгованість;
- b) Нерозподілений прибуток;
- c) Вилучений капітал.

32. *До господарських процесів як об'єктів бухгалтерського обліку відносяться:*

- a) процес виробництва;
- b) процеси придбання, виробництва, зберігання, реалізації;
- c) процеси придбання, виробництва, реалізації.

33. *До основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності відносяться:*

- a) обачність, повне висвітлення, історична собівартість;
- b) автономність, послідовність, періодичність, об'єктивність;
- c) безперервність, нарахування та відповідності доходів і витрат, автономність, повне висвітлення.

34. *Баланс - це:*

- a) елемент методу бухгалтерського обліку;
- b) одна з форм фінансової звітності;
- c) економічний і правовий аспект майна суб'єкта господарювання.

35. *Балансове рівняння вважається таким рівнянням, коли:*

- a) $A=Z$
- b) $Z = B_k + A$
- c) $B_k = A-Z$

36. *Господарська операція це:*

- a) будь-яка дія, що може мати місце в господарській діяльності;
- b) факт діяльності, який впливає на стан майна, капіталу, зобов'язань;
- c) дія, що здійснюється з ініціативи суб'єкта господарювання.

37. *Господарська операція може такі наслідки для балансу підприємства:*

- a) $(A + / A -), (A - / П -);$
- b) $(П + / П -), (A + / A +);$
- c) $(A + / П +), (П + / П +).$

38. *В розділі 1 активу балансу відображаються:*

- a) оборотні активи;
- b) необоротні активи;
- c) витрати майбутніх періодів.

39. *В розділі 2 активу балансу відображаються:*

- a) оборотні активи;
- b) необоротні активи;
- c) оборотні і необоротні активи.

40. *В розділі 1 пасиву балансу відображаються:*

- a) оборотні активи;
- b) зобов'язання;
- c) власний капітал.

41. *В розділі 4 пасиву балансу відображаються:*

- a) Оборотні активи;
- b) Власний капітал;
- c) Поточні зобов'язання.

42. *Річна інвентаризація проводиться перед складанням:*

- a) Звіту про власний капітал;
- b) Звіту про фінансові результати;
- c) Балансу.

43. *Рахунки по відношенню до балансу поділяються на:*

- a) активні і пасивні;
- b) аналітичні і синтетичні;

с) постійні та тимчасові.

44. Ліва сторона рахунку носить назву:

- а) видаток;
- б) кредит;
- с) дебет.

45. Пасивні рахунки призначені для обліку:

- а) майна;
- б) джерел утворення майна;
- с) дебіторської заборгованості.

46. Дебетовий оборот по активному рахунку показує:

- а) зменшення господарських засобів;
- б) збільшення капіталу або зобов'язань;
- в) збільшення господарських засобів.

47. Кредитовий оборот по пасивному рахунку показує:

- а) збільшення майна;
- б) збільшення капіталу або зобов'язання;
- с) зменшення капіталу або зобов'язань.

48. Збільшення зобов'язань записується:

- а) в дебет пасивного рахунку;
- б) в кредит активного рахунку;
- с) в кредит пасивного рахунку.

49. Зменшення вартості майна записується:

- а) в кредит активного рахунку;
- б) в дебет активного рахунку;
- с) в дебет пасивного рахунку.

50. Синтетичні рахунки містять:

- а) детальну характеристику об'єктів обліку;
- б) узагальнені відомості про господарські ресурси, капітал і зобов'язання;
- с) узагальнену та детальну інформацію про об'єкти бухгалтерського обліку.

51. Аналітичні рахунки містять:

- а) детальну характеристику об'єктів обліку;
- б) узагальнені відомості про господарські ресурси, капітал і зобов'язання;
- с) узагальнену та детальну інформацію про об'єкти бухгалтерського обліку.

52. Реєстрація інформації у межах ведення синтетичного обліку ведеться у:

- а) натуральному та трудовому вимірниках;
- б) вартісному вимірюванні;
- с) вартісному, натуральному та трудовому вимірниках.

53. Реєстрація інформації у межах ведення аналітичного обліку ведеться у:

- а) натуральному та трудовому вимірниках;
- б) вартісному вимірюванні;

с) вартісному, натуральному та трудовому вимірникам.

54. *План рахунків бухгалтерського обліку об'єднує:*

- а) 9 класів рахунків;
- б) 10 класів рахунків;
- с) 8 класів рахунків.

55. *Другий клас рахунків призначений для обліку:*

- а) необоротних активів;
- б) запасів;
- с) затрат по елементах;

56. *Перший клас рахунків призначений для обліку:*

- а) необоротних активів;
- б) власного капіталу та забезпечення зобов'язань;
- с) Довгострокових зобов'язань;
- д) поточних зобов'язань.

57. *Четвертий клас рахунків призначений для обліку:*

- а) коштів, розрахунків та інших активів;
- б) власного капіталу та забезпечення зобов'язань;
- с) Довгострокових зобов'язань;
- д) доходів і результатів діяльності;

58. *Дев'ятий клас рахунків призначений для обліку:*

- а) поточних зобов'язань;
- б) затрат по елементах;
- с) витрат діяльності.

59. *Шостий клас рахунків призначений для обліку*

- а) коштів, розрахунків та інших активів;
- б) поточних зобов'язань;
- с) затрат по елементах;

60. *Третій клас рахунків призначений для обліку:*

- а) запасів;
- б) коштів, розрахунків та інших активів;
- с) доходів і результатів діяльності;

61. *Сьомий клас рахунків призначений для обліку:*

- а) власного капіталу та забезпечення зобов'язань; довгострокових зобов'язань;
- б) доходів і результатів діяльності;
- с) затрат по елементах;

62. *П'ятий клас рахунків призначений для обліку:*

- а) власного капіталу та забезпечення зобов'язань;
- б) Довгострокових зобов'язань;
- с) поточних зобов'язань;
- д) витрат діяльності.

63. *Обов'язковими для всіх підприємств є рахунки:*

- а) 1-7 класів;
- б) 1-9 класів;

с) 0-7 класів.

64. *До засобів праці відносяться:*

- а) основні засоби, фінансові інвестиції, відстрочені податкові активи;
- б) напівфабрикати, інвентар, необоротні активи;
- с) основні засоби, нематеріальні активи.

65. *До предметів праці відносяться:*

- а) капітальні інвестиції, обладнання, нематеріальні активи;
- б) сировина, матеріали, будівельні матеріали;
- с) малоцінні та швидкозношувані предмети, готова продукція, товари.

66. *Основні засоби це:*

- а) нематеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій;
- б) матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (чи операційного циклу, якщо він довший за рік);
- с) матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (чи операційного циклу, якщо він довший за рік).

67. *Іншими необоротними матеріальними активами є:*

- а) активи, які за своїми ознаками тотожні основним засобам, у тому числі призначенні для використання більше року, проте мають недостатньо високу вартість;
- б) активи, які за своїми ознаками тотожні основним засобам, проте мають недостатньо високу вартість;
- с) матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (чи операційного циклу, якщо він довший за рік).

68. *Нематеріальні активи це:*

- а) активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій;
- б) матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання

(експлуатації) яких більше одного року (чи операційного циклу, якщо він довший за рік);

- с) немонетарні активи, які: не мають матеріальної форми; може бути ідентифікований (відокремлюється від підприємства); утримується підприємством з метою використання протягом періоду більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам.

69. *Виробничі запаси це:*

- а) активи, які утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством в межах одного технологічного циклу;
- б) це активи, які забезпечують процес виробництва та втрачають свої споживчі властивості або протягом одного технологічного циклу, або за період, який менше одного року;
- с) активи, які за своїми ознаками тотожні основним засобам, проте мають недостатньо високу вартість.

70. *Малоцінні та швидкозношувані предмети це:*

- а) активи, які утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством в межах одного технологічного циклу;
- б) активи, які за своїми ознаками тотожні основним засобам, проте мають недостатньо високу вартість;
- с) активи, які забезпечують процес виробництва та втрачають свої споживчі властивості або протягом одного технологічного циклу, або за період, який менше одного року.

71. *По дебету рахунку 10 „Основні засоби” відображаються:*

- а) придбання за грошову компенсацію, безоплатна передача;
- б) безоплатне одержання, самостійне виготовлення, ліквідація;
- с) сума до оцінки, одержання у порядку обміну.

72. *По кредиту рахунку 20 „Виробничі запаси” відображаються:*

- а) безоплатна передача, безоплатне надходження;
- б) уцінка, передача у виробництво, придбання за грошову компенсацію;
- в) продаж, безоплатна передача.

73. *По дебету рахунку 15 „Капітальні інвестиції” відображаються витрати пов'язані з:*

- а) витрати рекламу готової продукції;
- б) витрати за послуги телефонного зв'язку;
- с) матеріальні витрати на будівництво приміщення складу.

74. *Готова продукція це:*

- а) виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії обробки (формування, виконання) на даному підприємстві,

відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті контролем підприємства (замовником) і здані на склад замовнику;

- б) виріб (або напівфабрикат), що пройшов всі стадії обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті контролем підприємства і здані на склад замовнику;
- с) виріб (або напівфабрикат), що пройшов всі стадії обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам, прийняті контролем підприємства і здані на склад замовнику.

75. *Реалізація готової продукції є господарською операцією під час якої:*

- а) відбувається передача права власності на продукцію іншому суб'єкту господарювання в обмін на еквівалентну суму засобів або боргових зобов'язань;
- б) відбувається передача права власності на продукцію іншій юридичній особі-суб'єкту господарювання, або фізичній особі в обмін на еквівалентну суму засобів або боргових зобов'язань;
- с) відбувається передача права власності на продукцію іншому суб'єкту господарювання в обмін на еквівалентну суму готівкових коштів або інших ТМЦ.

76. *Для визначення фінансового результату від реалізації необхідно порівняти:*

- а) дохід (виручку) від реалізації з виробничою собівартістю;
- б) дохід (виручку) від реалізації з усіма операційними витратами звітного періоду;
- с) дохід (виручку) від реалізації з собівартістю реалізованої продукції.

77. *Собівартість реалізованої продукції складається з:*

- а) собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальногосподарських витрат;
- б) собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальногосподарських витрат та наднормативних виробничих витрат;
- с) собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду та наднормативних виробничих витрат.

78. *За дебетом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» відображаються:*

- а) продажна вартість реалізованої продукції;
- б) суми платежів, що надійшли на рахунок в банку.

79. *За Кредитом субрахунку 701 „Дохід від реалізації готової продукції” відображається:*

- а) продажна вартість реалізованої продукції;
- б) суми платежів, що надійшли на рахунок в банку;
- с) виробнича собівартість реалізованої продукції.

Тема 2. Бухгалтерський облік ліцензування, основних операцій та продуктів туристичного підприємства

1. Страхування туристів: поняття, облік та оподаткування (2 год.)

Рекомендована література: 3, 26

Завдання для самоконтролю

2.1. Навести суб'єктів ведення бухгалтерського обліку в туризмі.

2.2. Навести особливості ліцензування туристичної діяльності.

2.3. Розкрити порядок сертифікація туристичної діяльності.

2.4. Навести умови одержання та анулювання ліцензії на здійснення туроператорської діяльності.

2.5. Навести загальну характеристику реалізації туристичного продукту та туристичної послуги в бухгалтерському обліку.

2.6. Розкрити особливості страхування туристів та навести відповідні нормативно-правові акти.

2.7. Пояснити порядок оформлення документів туроператором послуг страхування.

Тести для самоконтролю

1. *Туристичний продукт - це:*

- a) послуги пасажирського транспорту;
- b) туристичні послуги, які надаються у комплексі;
- c) набір послуг, що надається туристам в одному пакеті;
- d) послуги готелів та аналогічних засобів розміщення.

2. *До суб'єктів туристичної діяльності не належать:*

- a) туроператори;
- b) екскурсоводи, спортивні інструктори та інші фахівці туристичного супроводу;
- c) туристи;
- d) турагенти;
- e) фізичні особи-підприємці.

3. *У заяві про видачу ліцензії повинні бути:*

- a) відомості про суб'єкт господарювання - заявника, тобто туроператора (назва, місцезнаходження, банківські реквізити);
- b) інформація про наявність власного чи орендованого приміщення;
- c) вид господарської діяльності, на здійснення якого заявник має право отримати ліцензію;
- d) інформація про мінімальний розмір фінансового забезпечення;
- e) інформація щодо фінансового стану та забезпечення підприємства.

4. *Згідно з Законом про ліцензування ліцензія може бути анульована на підставі:*

- a) заяви ліцензіата про анулювання ліцензії;
- b) акту про повторне порушення ліцензіатом Ліцензійних умов;
- c) недотримання умов щодо надання туристичних послуг;
- d) надходження скарг від туристів про порушення умов надання туристичних послуг.

5. За видами діяльності туроператори поділяються на:

- a) туроператорів масового ринку;
- b) виїзних туроператорів;
- c) спеціалізованих туроператорів;
- d) туроператорів на прийомі;
- e) внутрішніх туроператорів.

6. Основними завданнями турагента є:

- a) висвітлення можливостей відпочинку за всіма наявними турами, на всіх курортах;
- b) організація продажу туристичного продукту;
- c) створення туру;
- d) підключення до туру програми обслуговування.

7. До суб'єктів туристичної діяльності не належать:

- a) туроператори;
- b) екскурсоводи, спортивні інструктори та інші фахівці туристичного супроводу;
- c) туристи;
- d) турагенти.

8. Суб'єкти туристичної діяльності зобов'язані:

- a) брати в установленому порядку участь у розробці програм розвитку туризму та курортно-рекреаційної сфери;
- b) визначати та оприлюднювати шляхом опублікування загальні умови типового (публічного) договору на надання туристичних послуг;
- c) проводити діяльність у галузі туризму, яка підлягає ліцензуванню, лише за наявності ліцензій;
- d) надавати туристичні послуги, які підлягають обов'язковій сертифікації, тільки після проведення такої сертифікації в установленому порядку.

9. Згідно з Законом України «Про туризм» турагенти - це:

- a) юридичні особи, створені у відповідності з законодавством України, а також фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів, а також посередницької діяльності щодо реалізації характерних та супутніх послуг;
- b) юридичні особи, створені у відповідності із законодавством України, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів, а також посередницької діяльності щодо реалізації характерних та супутніх послуг;
- c) юридичні особи, створені у відповідності із законодавством України, а також фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності, які в деяких випадках здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів;

- d) фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів, а також посередницької діяльності щодо реалізації характерних та супутніх послуг.

10. Суб'єктами, що здійснюють і забезпечують туристичну діяльність є:

- a) туроператор, турагент;
- b) особи, які працюють на відповідних посадах підприємств, установ, організацій, що обслуговують об'єкти відвідування;
- c) суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення, проживання, харчування, а також екскурсійні, розважальні та інші туристичні послуги;
- d) туроператор, турагент, гіді-перекладачі, екскурсоводи, спортивні інструктори та інші фахівці туристичного супроводу, фізичні особи, які здійснюють діяльність, пов'язану з туристичним супроводом, і які в установленому порядку отримали дозвіл на право здійснення туристичного супроводу, інші суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення, проживання, харчування, а також екскурсійні, розважальні та інші туристичні послуги.

11. Учасниками взаємовідносин, які виникають при здійсненні туристичної діяльності є:

- a) туристи;
- b) юридичні і фізичні особи, які створюють туристичний продукт;
- c) громадяни України, особи без громадянства та іноземні громадяни, в інтересах яких здійснюється туристична діяльність;
- d) виключно юридичні особи;
- e) виключно туроператори і турагенти.

12. У туристичній діяльності є обов'язковими такі види страхування:

- a) страхування життя подорожуючого;
- b) страхування здоров'я у випадку хвороби;
- c) медичне страхування туристів;
- d) страхування туристів від нещасного випадку.

13. Згідно з Законом про туризм існують такі варіанти виконання умови про страхування туристів:

- a) шляхом придбання полісу страхової компанії лише у турагента;
- b) самостійно уклавши договір зі страховою компанією;
- c) шляхом придбання у турагента або туроператора поліса страхової компанії;
- d) самостійно уклавши договір страхування із туроператором.

14. Основою туристичного продукту є:

- a) ексклюзивне обслуговування - стандартний набір послуг, що передаються туристам в одному пакеті;

- b) комплексне обслуговування - індивідуальний набір послуг, що передаються туристам в одному пакеті;
- c) комплексне обслуговування;
- d) комплексне обслуговування - стандартний набір послуг, що передаються туристам в одному пакеті.

15. У склад туристичного продукту включаються:

- a) послуги перевезення, не пов'язані з перевезенням, розміщенням, реалізацією сувенірної продукції;
- b) послуги розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням, розміщенням, реалізацією сувенірної продукції;
- c) послуги перевезення, розміщення та інші туристичні послуги, пов'язані з перевезенням, розміщенням, реалізацією сувенірної продукції;
- d) послуги перевезення, розміщення та інші туристичні послуги;
- e) послуги перевезення, розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням, розміщенням, реалізацією комп'ютерної продукції.

16. Діюче законодавство висуває єдині вимоги до туроператорів і турагентів щодо:

- a) страхування туристів;
- b) харчування і проживання;
- c) інформаційно-рекламної діяльності;
- d) транспортування.

17. До переліку характерних туристичних товарів і послуг, визначених Методикою розрахунку обсягів туристичної діяльності №142/394, не належать:

- a) послуги розміщення;
- b) послуги пасажирського транспорту;
- c) екскурсійні послуги;
- d) послуги з громадського харчування.

18. Реалізація туристичного продукту відбувається за попередньою оплатою, тому в момент отримання попередньої оплати туроператор формує проводки:

- a) д-т 23 «Виробництво», к-т 39 «Витрати майбутніх періодів», д-т 643 «Податкові зобов'язання», к-т 641 «Розрахунки за податками»;
- b) д-т 30 «Каса», 31 «Поточні рахунки в банках», к-т 681 «Розрахунки за авансами одержаними», д-т 643 «Податкові зобов'язання», к-т 641 «Розрахунки за податками»;
- c) д-т 23 «Виробництво», к-т 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» або 685 «Розрахунки з іншими кредиторами», д-т 643 «Податкові зобов'язання», к-т 641 «Розрахунки за податками».

19. Неспецифічні для туризму товари і послуги це:

- a) товари, які не мають прямого стосунку до туризму і не становить інтересу для туристичної діяльності;

- b) товари і послуги, які мають прямий стосунок до туризму і становить інтерес для туристичної діяльності;
- c) товари і послуги, викликані потребою ринку і які майже не становлять інтересу для туристичної діяльності;
- d) послуги, які не мають прямого стосунку до туризму і не становлять інтересу для туристичної діяльності;
- e) товари, які не мають прямого стосунку до туризму.

Тема 3. Особливості бухгалтерського обліку туристичного оператора.

1. Облік активів туристичного оператора (1 год.)
2. Облік власного капіталу (1 год.)
3. Облік довгострокової заборгованості туристичного оператора (1 год.)
4. Облік заробітної плати (1 год.)
5. Загальнодержавні та місцеві податки туристичного оператора та їх облік (1 год.)

Рекомендована література: 2, 3, 6, 9, 12, 19, 22, 33, 34, 35, 41, 55, 56

Завдання для самоконтролю

- 1.1. Розкрити особливості оподаткування бухгалтерського обліку туроператора.
- 1.2. Навести податки, збори, обов'язкові платежі, що має сплачувати туроператор
- 1.3. Пояснити порядок нарахування та сплати туроператором податку на додану вартість.
- 1.4. Пояснити порядок нарахування, сплати та особливості оподаткування податку на прибуток у туроператора.
- 1.5. Розкрити особливості оподаткування єдиним податком туроператорів.
- 1.6. Навести документальне оформлення реалізації туристичного продукту.
- 1.7. Пояснити методику формування туроператором виробничої собівартості туристичного продукту.
- 1.8. Дати характеристику обліку витрат туроператора.
- 1.9. Дати характеристику обліку доходів туроператора.

Тести для самоконтролю

1. Бланки документів, що надають право на отримання туристичних послуг обліковуються на рахунку:

- a) 23 «Виробництво»;
- b) на позабалансових рахунках;
- c) 209 «Інші виробничі запаси»;
- d) на рахунках 9-го класу.

2. Дохід від реалізації турпродукту визнається:

- a) у момент оплати ваучера;
- b) в останній день туристичного обслуговування;
- c) у момент передачі ваучера;
- d) після повного виконання договору на туристичне обслуговування;
- e) у момент оформлення ваучера.

3. Облік документів, отриманих від постачальників турпослуг на основі прямих договорів обліковуються на рахунках:

- a) 331 «Грошові документи в національній валюті»;
- b) 332 «Грошові документи в іноземній валюті»;
- c) 23 «Виробництво»;
- d) на позабалансових рахунках;
- e) 209 «Інші виробничі запаси».

4. Списання невикористаних ваучерів відображається проведенням:

- a) д-т 92, к-т 209;
- b) д-т 209, к-т 631;
- c) д-т 209, к-т 92;
- d) немає правильної відповіді.

5. Собівартість реалізованих туристичних послуг відображається проведенням:

- a) д-т 703, к-т 69;
- b) д-т 92, к-т 209;
- c) д-т 903, к-т 23;
- d) д-т 301, к-т 631.

6. За умови, коли туроператор виконує роль посередника за агентським договором або договором доручення на продаж, складається проведення:

- a) д-т 703, к-т 704;
- b) д-т 23, к-т 703;
- c) д-т 704, к-т 703;
- d) д-т 903, к-т 23.

7. Собівартість реалізованого туристичного продукту складається з:

- a) виробничої собівартості продукції, яка була реалізована протягом звітного періоду;
- b) обсягу реалізованого туристичного продукту та доходів від його реалізації;
- c) нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат;
- d) асортименту наданих туристичних послуг, масштабів продажу, ціни, продуктивності праці, якості туристичного продукту, собівартості, адміністративних витрат, витрат на збут, каналів збуту й витрат на їх функціонування та інших показників, необхідних для управління процесом реалізації.

8. Дохід і зобов'язання з ПДВ у туроператора виникають:

- a) на дату надходження на розрахунковий рахунок;
- b) як собівартість реалізованого туристичного продукту;
- c) на дату надходження до каси коштів в оплату туристичного продукту;
- d) на дату реалізації туристичного продукту.

9. *Факт надання туристичних послуг туроператором підтверджує:*

- a) накладна;
- b) податкова накладна;
- c) акт виконаних робіт;
- d) рахунок.

10. *Договір на туристичне обслуговування може оформлятися ваучером, для відображення підприємством використовуються такі записи:*

- a) рахунок 209 «Інші матеріали», 08 «Бланки суворого обліку»;
- b) рахунок 08 «Бланки суворого обліку»;
- c) рахунок 209 «Інші матеріали»;
- d) немає правильної відповіді.

Тема 4. Особливості бухгалтерського обліку туристичного агента.

1. Оподаткування діяльності туристичного агента (2 год.)

Рекомендована література: 2, 3, 12, 13, 15, 19, 41

Завдання для самоконтролю

4.1. Навести основні нормативно-правові акти, що регламентують питання ведення обліку туристичною агенцією.

4.2. Розкрити особливості обліку турагента.

4.3. Навести види витрат турагенції та порядок їх обліку.

4.4. Навести види доходів турагенції та порядок їх обліку.

4.5. Розкрити особливості оподаткування господарської діяльності туристичної агенції.

Тести для самоконтролю

1. *Ваучер складається у:*

- a) двох примірниках;
- b) трьох примірниках;
- c) в одному примірнику;
- d) кількості, на вимогу клієнта.

2. *Номінальна вартість путівки списується турагентом проведенням:*

- a) д-т 903, к-т 23;
- b) д-т 903, к-т 33;
- c) д-т 704, к-т 33;
- d) д-т 901, к-т 23.

3. *Дохід від реалізації посередницьких послуг турагентом відображається проведеннями:*

- a) д-т 631, к-т 703; д-т 703, к-т 641 (643);
- b) д-т 685, к-т 703; д-т 703, к-т 641 (643);
- c) д-т 311, к-т 703; д-т 703, к-т 641 (643);

d) д-т 201, к-т 703; д-т 703, к-т 641 (643).

4. *Отримані ваучери від туроператора обліковуються на рахунку:*

- a) 03 «Непередбачені активи»;
- b) 024 «Товари, прийняті на комісію»;
- c) 025 «Матеріальні цінності довірителя»;
- d) 08 «Бланки суворого обліку».

5. *У дохід турагента відноситься:*

- a) сума всіх витрат, понесених туристичними організаціями;
- b) тільки сума комісійної винагороди, без ПДВ;
- c) сума за датою оформлення звіту перед туроператором;
- d) банківські відсотки за кредитом у туроператора.

6. *Визначити правильно кореспонденцію рахунків за змістом господарської операції: «Передано ваучер туристу та підписано з ним акт про надання послуг»:*

- a) д-т 31, к-т 30;
- b) д-т 23, к-т 79;
- c) д-т 26, к-т 31;
- d) д-т — ,к-т 025.

7. *Отримання коштів від туриста відображається проведенням:*

- a) д-т 311, к-т 671;
- b) д-т 311, к-т 681;
- c) д-т 681, к-т 311;
- d) д-т 671, к-т 311.

8. *Посередницька (турагентська) діяльність здійснюється шляхом:*

- a) придбання туристичного продукту для туриста на основі договору доручення, комісії;
- b) реалізація туристичного продукту на основі агентської угоди (договору комісії, доручення);
- c) на основі прямих угод з постачальниками туристичних послуг;
- d) перепродаж туристичного пакету іноземцям.

9. *Базою оподаткування для операцій, які здійснюються турагентом, є:*

- a) витрати, пов'язані з виготовленням туристичного продукту;
- b) вартість туристичного продукту (послуги);
- c) комісійна винагорода;
- d) немає правильної відповіді.

10. *Заборгованість перед туроператором відображається турагентом проведенням:*

- a) д-т 703, к-т 704;
- b) д-т 704, к-т 685;
- c) д-т 23, к-т 703;
- d) д-т 903, к-т 23.

Змістовий модуль 2. Аудиторська діяльність в туризмі

Тема 5. Основи аудиту

1. Нормативне регламентування аудиторської діяльності (2 год.)
2. Організація аудиторської діяльності в Україні (2 год.)

Рекомендована література: 1, 4, 5, 10, 11, 32, 37, 54

Завдання для самоконтролю

- 5.1. Розкрити значення аудиту в економічних відносинах.
- 5.2. Навести визначення аудиту.
- 5.3. Навести мету аудиту.
- 5.4. Зазначити завдання аудиту.
- 5.5. Розкрити сутність складових аудиторського ризику.
- 5.6. Зазначити об'єкт та предмет аудиту.
- 5.7. Навести випадки обов'язкового проведення аудиту.
- 5.8. Пояснити відмінності між помилкою та шахрайством в аудиті.
- 5.9. Пояснити відмінності між обов'язковим та ініціативним аудитом.
- 5.10. Пояснити сутність та складові аудиторського ризику.
- 5.11. Навести типи аудиторських процедур.
- 5.12. Навести умови сертифікації аудиторів.
- 5.13. Навести нормативні акти регулювання аудиторської діяльності в Україні.

Завдання для самостійного виконання

Завдання 5.1.

Визначити в яких випадках аудит є обов'язковим, а в яких ні (відповідь обґрунтувати):

1. Обласна школа вищої спортивної майстерності.
2. АКБ.
3. Підприємство «Завод хімічного волокна» визнане банкрутом.
4. Обласна універсальна наукова бібліотека збирається здати в оренду 2 кімнати для комп'ютерного клубу «Кіндер».
5. ЗАТ «Житомирські ласощі» (менше 10 % іноземного капіталу в статутному капіталі).
6. Підприємство «Криворіжсталь» було приватизоване.
7. Інвестиційний фонд «Погляд у майбутнє».
8. Товариство захисту навколишнього середовища.
9. Фондова біржа «Би́ки і ведмеді».
10. Мале підприємство «Будматеріали».

Завдання 5.2.

Визначити в яких випадках аудит є обов'язковим, а в яких ні (відповідь обґрунтувати):

1. Для підтвердження достовірності та повноти звітності комерційного банку “Аскольд”.

2. Для перевірки фінансового стану ТзОВ “Діана” яке у 2015 р. отримало інші інвестиції у розмірі 5 %.

3. Підприємство “Бутон” визнається банкрутом.

4. ДП “Лелека” , що повністю фінансується з державного бюджету.

5. Благодійний фонд “Дім-майбутнє”, що віддає кошти в дитсадки.

6. ВАТ “Ласощі”.

7. Холдингова компанія “Квадрат”.

8. Державне підприємство “Надія”, звітність якого офіційно не оприлюднюється.

9. Зміна форми власності підприємства “Всесвіт”.

Завдання 5.3.

Визначити в яких випадках аудит є обов’язковим, а в яких ні (відповідь обґрунтувати):

1. АКБ “Аваль”
2. Інвестиційний фонд “Кредит ltd”
3. ВАТ “Чернігівський маслозавод”
4. Фондова біржа м. Харкова
5. Школа-інтернат
6. Завод “Промавтоматика”
7. Приватний заклад вищої освіти
8. Мале підприємство “Альфа”
9. Холдингова компанія “Норд”
10. СП “Норвеліта” (іноземні інвестиції складають 20 %)

Тести для самоконтролю

1. Аудит це:

- a) форма незалежного контролю за господарською діяльністю туристичного підприємства;
- b) перевірка фінансової звітності з метою підтвердження її достовірності;
- c) підприємницька діяльність, спрямована на надання допомоги для ефективного управління підприємством

2. Предметом аудиту є:

- a) достовірність фінансової звітності;
- b) система бухгалтерського обліку;
- c) первинна облікова інформація.

3. До об’єктів аудиту відноситься:

- a) Звіт про фінансовий стан підприємства;
- b) господарська операція;
- c) первинна облікова документація.

4. Метою аудиту є:

- a) висловлення думки щодо достовірності інформації фінансової звітності;
- b) надання аудиторського висновку;
- c) виявлення посадових зловживань.

5. *До завдань аудиту відносяться:*

- a) виявлення усіх господарських порушень;
- b) встановлення законності проведених господарських операцій;
- c) встановлення винних у крадіжках співробітників підприємства.

6. *До принципів аудиту відносяться:*

- a) конфіденційність, професіоналізм, автономність;
- b) компетентність, об'єктивність, професіоналізм;
- c) послідовність, системність, комплексність.

7. *Аудиторський ризик це:*

- a) ймовірність висловити суб'єктивну думку щодо об'єктивності відображення фактичного стану у фінансовій звітності;
- b) ризик не одержати оплату за проведений аудит фінансової звітності;
- c) ймовірність не виявлення шахрайства адміністрації підприємства.

8. *Властивий ризик формується під впливом:*

- a) інфляції, зміни законодавства, результатів переобрання Генерального секретаря ВТО;
- b) зміни пропозицій ринку праці, зміни постачальників підприємства, зміни організаційно-управлінської структури підприємства;
- c) зміни власника підприємства, зміни ринків збуту продукції, зміни частоти проведення інвентаризацій.

9. *Розмір ризику контролю залежить від:*

- a) ефективності функціонування системи внутрішнього контролю;
- b) ефективності функціонування системи внутрішнього контролю і системи бухгалтерського обліку;
- c) організаційно-управлінської структури підприємства.

10. *Ризик не виявлення залежить від:*

- a) психологічного стану аудитора, уважності та зібраності;
- b) зацікавленості аудитора в результатах перевірки;
- c) рівня компетентності та професіоналізму.

11. *Оцінити аудиторський ризик можна шляхом:*

- a) опитування адміністрації підприємства;
- b) тестування системи контролю;
- c) вивчення бізнесу замовника, оцінки ефективності систем обліку та внутрішнього контролю.

12. *Аудиторські докази це:*

- a) документи, що спростовують або доводять інформацію, встановлену під час проведення аудиту;
- b) свідчення працівників підприємства;
- c) будь-яка інформація по фактах, що вивчаються аудитором.

13. *Аудиторські докази бувають:*

- a) прямі і непрямі;
- b) доречні та недоречні;
- c) стратегічні і тактичні.

14. Аудиторські докази можна одержати шляхом проведення:

- a) опитування, аналітичних процедур, службового розслідування
- b) експерименту, огляду, обстеження, допиту
- c) огляду, обстеження, опитування, аналітичних процедур.

28. Рахункова перевірка проводиться з метою встановлення:

- a) правильності записів на рахунках бухгалтерського обліку;
- b) арифметичних помилок;
- c) помилок на особових рахунках працівників;
- d) помилок в касових і банківських документах.

29. Перевірити здійснені господарські операції з точки зору їх відповідності інструкціям, стандартам тощо можна шляхом проведення:

- a) взаємного контролю;
- b) контрольного придбання;
- c) обстеження;
- d) нормативно-правової перевірки.

30. При взаємній перевірці перевіряють:

- a) однакові за своїм характером документи та облікові дані;
- b) різні документи, що відображають взаємопов'язані господарські операції;
- c) правильність здійснених виправлень в документах;
- d) достовірність відображених в документах господарських операцій.

31. Проведення огляду дозволяє:

- a) виявити протиріччя в документах;
- b) зібрати речові докази злочинних дій;
- c) встановити стан діяльності підприємства в цілому;
- d) виявити факти порушення правил торгівлі.

32. До прийомів перевірки окремого документу належать:

- a) формальна перевірка, зустрічна перевірка, арифметична перевірка;
- b) формальна перевірка, взаємний контроль, нормативно-правова перевірка;
- c) формальна перевірка, арифметична перевірка, нормативно-правова перевірка.

33. Перевірка окремого документу, що здійснюється шляхом перерахунку результатів, таксування, узгодження нарахунків і утримань (знижок) називається:

- a) формальною перевіркою;
- b) зустрічною перевіркою;
- c) арифметичною перевіркою;

d) нормативно-правовою перевіркою.

34. Зловживання, за яких двосторонні операції отримують різне відображення у кожної із сторін можна виявити шляхом здійснення:

- a) формальної перевірки;
- b) зустрічної перевірки;
- c) нормативно-правової перевірки;
- d) взаємної перевірки.

35. В процесі аудиту використовуються:

- a) бухгалтерські документи, в яких зареєстровані факти господарського життя;
- b) будь-які письмові відомості, які характеризують господарську операцію;
- c) всі автентичні документи.

36. Кодекс професійної етики аудиторів:

- a) розроблений і затверджений АПУ;
- b) є складовою частиною МСА і визначає стандарти етики;
- c) розробляється аудиторською фірмою у складі внутрішніх стандартів.

37. Принципи професійної етики є обов'язковими для дотримання в усіх випадках проведення аудиту. До них відносяться – професійна незалежність, об'єктивність, компетентність, конфіденційність, доброзичливість.

- a) так;
- b) ні.

38. Принцип професійної поведінки передбачає, що аудитор повинен:

- a) мати високу професійну підготовку, підтверджену сертифікатом аудитора;
- b) знати усі принципи професійної етики, дотримуватись їх і вимагати від клієнтів етичної поведінки;
- c) сприяти підвищенню авторитету своєї професії у суспільстві, підвищувати довіру і прихильність суспільства до аудиторської діяльності.

39. Принцип раціональності, планування, економічності, вибору методики аудиту, відповідальності за висновок, контролю за якістю робіт відносяться до:

- a) принципів професійної етики аудиторів;
- b) принципів методики здійснення аудиту;
- c) внутрішньофірмових професійних принципів.

40. Професійна культура аудитора включає:

- a) сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених у процесі розвитку професії;
- b) здібностей аудитора, які забезпечують високий рівень його професійної діяльності;

- с) знань аудитора у сфері обліку, фінансів, права, що проявляються у його роботі.

41. Позитивними особистими якостями аудитора вважаються:

- а) організованість, імпульсивність, вміння швидко узагальнювати інформацію, випробовувати нові методики перевірки;
- б) само дисциплінованість, сором'язливість, емоційна врівноваженість;
- с) спостережливість, уважність, аналітичний розум, творчий підхід.

42. Фундаментальний принцип конфіденційності передбачає:

- а) збереження у таємниці методики проведення аудиту;
- б) приховування переліку клієнтів, що обслуговуються аудиторською фірмою;
- с) нерозголошення інформації про клієнта, отриманої в ході аудиту.

43. Принцип об'єктивності означає:

- а) чесність і відвертість з клієнтом при наданні аудиторських послуг;
- б) неупередженість аудиторського висновку щодо клієнта та справедливість суджень аудитора;
- с) відсутність майнової зацікавленості на підприємстві, яке перевіряють.

44. Аудитор під час проведення перевірки за договором, укладеним з Радою директорів трупера, встановив, що керівник і головний бухгалтер привласнили велику суму грошей. Якими повинні бути його подальші дії:

- а) аудитор повинен повідомити про зловживання, в першу чергу, Раду директорів;
- б) повідомити правоохоронні органи;
- с) не надавати інформації Раді директорів за умови, що винні особи повернуть кошти.

45. АТ "Інтурист" звернулося з проханням провести аудиторську перевірку бухгалтерської звітності до аудитора Сидоренка С.А., який є акціонером цього товариства. Які дії аудитора будуть законними:

- а) відмова від проведення аудиту;
- б) надання рекомендацій без видачі аудиторського висновку;
- с) обидві відповіді правильні.

Тема 6. Аудит фінансової звітності туристичного оператора

1. Види, зміст та значення звітних документів аудитора (2 год.)

Рекомендована література: 1, 5, 11, 37, 54

Завдання для самоконтролю

6.1. Пояснити причини проведення аудиту фінансової звітності туроператора та туристичної агенції.

6.2. Розкрити зміст стадій процесу аудиту фінансової звітності.

6.3. Пояснити сутність загальної стратегії аудиту.

6.4. Пояснити зміст плану аудиту фінансової звітності.

6.5. Пояснити зміст програми аудиту фінансової звітності.

6.6.Розкрити особливості документообігу на стадії обрання аудиторської фірми.

6.7.Навести види заключних документів аудиту фінансової звітності.

6.8.Пояснити відмінності між видами висновків аудитора.

6.9.Навести критерії, за якими перевіряється облікова політика підприємства

6.10.Навести критерії, за якими перевіряються компоненти фінансової звітності.

6.11.Навести складові методики аудиту необоротних активів.

6.12.Навести аудиторські процедури аудиту основних засобів та нематеріальних активів.

6.13.Навести аудиторські процедури аудиту дебіторської заборгованості.

6.14.Навести аудиторські процедури аудиту капіталу.

6.15.Навести аудиторські процедури аудиту кредиторської заборгованості.

6.16.Навести аудиторські процедури аудиту витрат та доходів туристичного підприємства.

Тести для самоконтролю

1. До об'єктів аудиту активів відносяться:

- а) необоротні активи, оборотні активи, статутний капітал;
- б) основні засоби, довгострокова дебіторська заборгованість, брак у виробництві;
- с) фінансові результати, готівка, готова продукція, виробничі запаси.

2. До інформаційного забезпечення проведення аудиту активів відноситься:

- а) Акт списання ТМЦ, ВКО, товарно-транспортна накладна;
- б) Головна книга, Звіт про власний капітал, ПКО, розрахунково-платіжна відомість;
- с) Акт введення в експлуатацію об'єкта основних засобів, розрахунок дивідендів до виплати, платіжне доручення.

3. З метою збирання доказів при проведенні аудиту активів аудитор може застосувати:

- а) опитування, огляд, аналітичні процедури;
- б) проведення інвентаризації, внутрішньої ревізії, податкової перевірки;
- с) опитування третіх осіб, аналіз декларації про доходи матеріально-відповідальних осіб замовника аудиту.

4. До об'єктів аудиту пасивів відносяться:

- а) власний капітал, довгострокова та короткострокова кредиторська заборгованість, торгівельна націнка;
- б) вилучений капітал, довгострокові кредити банку, розрахунки з бюджетом;
- с) власний капітал, короткострокова кредиторська заборгованість, МШП.

5. До інформаційного забезпечення проведення аудиту пасивів відноситься:

- a) податкова накладна, Головна книга, розрахунково-платіжна відомість
- b) Звіт про рух грошових коштів, платіжне доручення, засновницький опис майна;
- c) таблиць обліку робочого часу, розрахунок бухгалтерії, виписки банку.

6. З метою збирання доказів при проведенні аудиту пасивів аудитор може застосувати:

- a) опитування, підтвердження сальдо по рахунках;
- b) проведення інвентаризації, внутрішньої ревізії, податкової перевірки;
- c) опитування третіх осіб, аналіз декларації про доходи матеріально-відповідальних осіб замовника аудиту.

7. До аудиторських робочих документів відносяться:

- a) план та програма проведення аудиту, акт ревізії;
- b) розрахункові аналітичні таблиці, програма проведення аудиту;
- c) попередні аудиторські висновки, акти податкових перевірок, інвентаризаційні описи.

8. Аудиторський висновок відрізняється від аудиторського звіту тим, що:

- a) перший публікується у пресі, а другий оголошується лише членам трудового колективу;
- b) перший може бути лише трьох видів, а тип іншого залежить від складності завдань замовника;
- c) перший є обов'язковим документом, який може бути чотирьох видів, другий є конфіденційним документом.

9. Позитивний висновок надається коли:

- a) аудитора задовольняє ставлення замовника до методики проведення аудиту;
- b) аудитора задовольняє сума оплати за проведення аудиту;
- c) аудитор впевнений у достовірності фінансової звітності.

10. Умовно позитивний висновок надається коли:

- a) є невпевненість;
- b) обмеження у часі та необхідній інформації;
- c) має місце подвійне тлумачення окремих норм законодавства.

11. Негативний висновок надається коли:

- a) виявлені факти шахрайства;
- b) неефективно організований бухгалтерський облік на підприємстві;
- c) коли виявлені відхилення вважаються суттєвими та не усунуті.

12. Відмова від надання аудиторського висновку має місце коли:

- a) керівник підприємства перешкоджає проведенню аудиту;
- b) порушені принципи ведення бухгалтерського обліку на підприємстві;
- c) представник трудового колективу замовника образив аудитора.

13. До фінансової звітності, зміст якої перевіряється аудитором відноситься:

- a) Звіт про рух грошових коштів, Звіт про фінансові результати, Книга обліку доходів і витрат;
- b) Звіт про власний капітал, Звіт про фінансовий стан, Звіт про рух грошових коштів;
- c) Головна книга, вступний баланс, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про фінансові результати, Книга обліку доходів і витрат.

14. Достовірність інформації Ф №1 «Звіт про фінансовий стан» перевіряють шляхом порівняння його форм з:

- a) даними аналітичного обліку;
- b) даними первинного обліку;
- c) даними бухгалтерського обліку;
- d) даними синтетичного обліку.

15. Виявити правильність відображення затрат на ремонт транспортних засобів можна на підставі:

- a) відомості дефектів;
- b) акту на проведення ремонту;
- c) розрахунку вартості ремонту;
- d) акту приймання-передачі відремонтованих основних засобів.

Тема 7. Надання аудиторських послуг туристичним підприємствам

1. Аналіз фінансово-господарської діяльності туристичного підприємства (2 год.)

Рекомендована література: 1, 5, 37

Питання для самоконтролю

- 7.1. Навести види аудиторських послуг
- 7.2. Пояснити відмінності між аудиторськими послугами та послугами супутніми аудиту
- 7.3. Навести види консультаційних послуг
- 7.4. Пояснити обсяг відповідальності та особливості надання консультаційних послуг

Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів

Індивідуальне завдання передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни і застосування їх при вирішенні конкретних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами. На виконання індивідуального завдання передбачено до 30 годин.

Реферат є однією із форм індивідуальної наукової та навчальної роботи студента. Завдяки підготовці рефератів студенти набувають навичок вивчення теоретичних та практичних питань з дисципліни, вчаться окреслювати проблемні питання з досліджуваної тематики та шляхи їх вирішення і удосконалення. Реферат є коротким узагальненням наукового дослідження

або самостійного вивчення окремих питань з дисципліни. Тему дослідження студент обирає самостійно або за рекомендацією викладача.

Студент готує з окремої теми лише один реферат. На одному практичному чи семінарському занятті може розглядатись не більше 3–4 рефератів. Структурно реферат складається з титульного аркуша, змісту, вступу (2 сторінки), 3 розділів, висновку та списку використаних джерел, оформлених відповідно до вимог ВАК, викладених в Бюлетені ВАК України №3 за 2008 рік (с. 9–13).

Обсяг реферату 10–12 аркушів машинописного тексту на папері формату А4 через півтора міжрядкових інтервали. Для написання реферату студенту необхідно опрацювати наукові праці та інтернет-ресурси, узагальнити основні проблеми з досліджуваної теми, визначити можливі напрямки їх вирішення чи удосконалення. При написанні реферату дозволено використовувати монографії, наукові статті, законодавчі та нормативні документи, статистичну інформацію. Підручники бажано не використовувати. По тексту реферату обов'язковим є посилання на використанні джерела. Матеріал в рефераті повинен бути викладений чітко, суто з досліджуваної проблеми, висновки повинні містити логічне завершення дослідження. Виступ студента з доповіддю за написаним рефератом не повинен перевищувати 5–7 хвилин. Після доповіді студента практикується її обговорення. Автор реферату повинен вільно володіти матеріалом, давати відповіді на поставлені запитання викладача та студентів, аргументувати свої думки та висновки щодо досліджуваної проблеми. Ці фактори суттєво впливають на оцінку реферату. Кращі реферати заслуховуються на студентських науково-практичних конференціях, засіданнях наукового гуртка кафедри.

Теми рефератів:

Бухгалтерський облік в системі прийняття управлінських рішень туроператора.

1. Організація бухгалтерського обліку діяльності туроператора.
2. Складові облікової політики туроператора.
3. Специфіка договірних відносин туристичної діяльності.
4. Особливості та характеристика договору поруки.
5. Особливості та характеристика договору комісії.
6. Особливості та характеристика договору страхування.
7. Загальна характеристика та особливості агентського договору.
8. Договір на туристичне обслуговування: специфіка його застосування.
9. Особливості туристичного обслуговування та характеристика ваучера.
10. Бухгалтерський облік активів туроператора.
11. Бухгалтерський облік доходів і витрат діяльності туроператора.
12. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість туроператором.

13. Податок на прибуток: визначення бази оподаткування, нарахування та сплата туроператором.
14. Спрощена система оподаткування туристичного підприємства: особливості застосування.
15. Характеристика туристичного збору: особливості оподаткування.
16. Порядок формування туроператором виробничої собівартості туристичного продукту.
17. Документальне оформлення реалізації туристичного продукту.
18. Облік доходів у туроператора.
19. Облік витрат у турагента.
20. Особливості оподаткування єдиним податком туроператора.
21. Історія розвитку аудиту в Україні.
22. Консультативні послуги: види та особливості організації.
23. Аудиторський ризик: сутність і класифікація.
24. Система внутрішнього контролю: структура та способи тестування.
25. Методики визначення величини аудиторського ризику.
26. Види шахрайства менеджменту суб'єктів туристичної індустрії.
27. Аудиторська діяльність в Україні: огляд нормативно-правової бази
28. Сертифікація аудиторської діяльності.
29. Статус та відповідальність аудитора (порівняльний аналіз нормативної бази та аудиторської практики).
30. Аудиторські фірми: організаційна структура та організація праці аудиторів.
31. Організація та методика аудиту активів туристичного оператора.
32. Структура зобов'язань туроператора та особливості проведення їх аудиту.
33. Структура власного капіталу туроператора та особливості проведення його аудиту.

Питання на іспит

1. Сутність бухгалтерського обліку як обов'язкового виду діяльності в сфері економіки
2. Причини відмови від надання аудиторського висновку
3. Види бухгалтерського обліку та їх характеристика
4. Причини надання негативного аудиторського висновку
5. Відмінності між фінансовим, управлінським та податковим видами бухгалтерського обліку
6. Причини надання умовно-позитивного аудиторського висновку
7. Основні види облікових робіт
8. Типи аудиторських процедур
9. Поняття рахунку та його складові елементи

- 10.Аудиторські докази: поняття та класифікація
- 11.Класифікація рахунків бухгалтерського обліку
- 12.Ризик не виявлення: поняття та причини виникнення
- 13.Правила складання бухгалтерського проведення
- 14.Ризик контролю: поняття та підходи до оцінювання
- 15.Сутність синтетичного та аналітичного обліку
- 16.Властивий ризик: поняття та підходи до оцінювання
- 17.Поняття форми бухгалтерського обліку
- 18.Аудиторський ризик: поняття та структура
- 19.Функції бухгалтерського обліку
- 20.Аудиторський висновок: поняття та види
- 21.Суб'єкти регулювання та нормативно-правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку в Україні
- 22.Аудиторський звіт: поняття та зміст
- 23.Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку
- 24.Види документації аудитора на стадії проведення процедур отримання аудиторських доказів проведення аудиту фінансової звітності
- 25.Поняття активів та їх поділ на види
- 26.Види документації аудитора на стадії планування аудиту фінансової звітності
- 27.Зобов'язання підприємства, їх сутність та класифікація
- 28.Види документації аудитора за стадіями проведення аудиту фінансової звітності
- 29.Власний капітал суб'єкта господарювання, його види
- 30.Зміст меморандуму попереднього планування аудиту фінансової звітності
- 31.Принципи бухгалтерського обліку
- 32.План та програма аудиту: зміст та відмінності
- 33.Метод бухгалтерського обліку та характеристика його елементів
- 34.Зміст стадій процесу аудиту
- 35.Сутність документування та інвентаризації як елементів методу бухгалтерського обліку
- 36.Права та обов'язки сторін договірних відносин щодо аудиту повного комплексу фінансової звітності
- 37.Сутність оцінки та калькуляції як елементів методу бухгалтерського обліку
- 38.Обрання суб'єкта аудиторської діяльності: порядок укладання договору про проведення аудиту
- 39.Робочий план рахунків підприємства: поняття та підходи до формування
- 40.Обов'язковий та ініціативний аудит: причини проведення
- 41.Фінансовий облік: об'єкти, призначення, одиниці виміру
- 42.Завдання аудиту фінансової звітності
- 43.Управлінський облік: об'єкти, призначення, одиниці виміру

44. Принципи аудиту фінансової звітності
45. Податковий облік: об'єкти, призначення, одиниці виміру
46. Сутність рахунків та подвійного запису як елементів методу бухгалтерського обліку
47. Вимоги до особи, яка претендує на одержання сертифікату аудитора
48. Сутність балансу та звітності як елементів методу бухгалтерського обліку
49. Суб'єкти аудиторської діяльності: види та організаційно-правові вимоги до функціонування
50. Склад системи бухгалтерського обліку
51. Система регулювання аудиторської діяльності в Україні
52. Сутність облікового процесу та зміст його стадій
53. Групи аудиторських процедур, що проводяться за стадіями процесу аудиту
54. Організація бухгалтерського обліку: поняття, мета, завдання та принципи
55. Шахрайство з позиції аудиту: поняття та види
56. Поняття облікової політики суб'єкта господарювання та її документальне оформлення
57. Помилка у фінансовій звітності: поняття, причини та види
58. Зведений графік документообігу: поняття, структура та призначення
59. Внутрішній аудит: поняття, об'єкти, мета та звітність
60. Аудит фінансової звітності суб'єкта господарювання: поняття, мета, об'єкт, предмет

Рекомендована література

Основна література

1. Іваніна О.О. Аудит туристичної діяльності: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 256 с.
2. Клищенко Я. Басова І. Білова Н., Войтенко Т. Усе про облік та організацію туристичної діяльності. Вид. 6-те, перероб. і доп. Х.: Фактор, 2013. 224 с.
3. Колісник Г.М., Гелей Л.О., Данканич Т.П. Бухгалтерський облік в туризмі: навчальний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. 140 с.

Додаткова література

4. Аудит: теорія і практика. Навч. посіб./Заред. А.Г. Загороднього. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2004. 453 с.
5. Аудит : підручник. /О.А. Петрик, В.О. Зотов, Б.В. Кудрицький та ін.; за заг. ред. проф. О.А. Петрик. К.: КНЕУ, 2015. 486 с.
6. Балченко З.А. Бухгалтерський облік в туризмі і готелях України: навч. посібн. К.: Вид-во КУТЕП, 2006. 232 с.

7. Білова Н. Ліцензування туроператорської і турагентської діяльності. Податки та бухгалтерський облік. № 33 (800), квітень 2005. С. 26–41.
8. Беднарчук Г. Операції продажу-придбання валюти в продажу Дебет-Кредит. 2012. № 19. URL: <http://www.dtkk.com.ua/show /1bid15287.html>
9. Богданова Ж.А. Бухгалтерський облік і контроль туристичної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Житомир: Вид-во ЖДТУ, 2011. 20 с.
10. Бутинець Ф.Ф. Аудит. Підручник. Житомир: Рута, 2005. 512 с.
11. Виноградова М. О. Аудит: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2014. 500 с.
12. Височан О.С. Концептуалізація розвитку бухгалтерського обліку у суб'єктів, що здійснюють туристичну діяльність: монографія. Львів: Видавництво Тараса Сороки. 2015. 312 с.
13. Височан О.С. Височан О.О. Визнання та облік доходів від реалізації послуг в діяльності туристичних агентств. Видавництво УжНУ"Говерла". 2011.
14. Височан О.С. Витрати на формування споживчої цінності туристичного продукту як об'єкт бухгалтерського обліку. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. №2 (1), С. 218-223.
15. Височан О.С. Організація приватного партнерства в туристичному секторі на засадах франчайзингу. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. № 7 (5), 2014. С. 114-117.
16. Височан О.С. Облікові аспекти використання знижок у діяльності підприємств туристичного бізнесу. Вісник Львівської комерційної академії. 2011. Вип. 36. С. 52-57.
17. Височан О.С. Комерційні посередницькі операції в бухгалтерському обліку туристичних підприємств. Облік і фінанси, №1, 2015. С. 14-22.
18. Височан О.С. Розроблення облікової моделі розподілу та списання витрат, узгодженої з маркетинговою концепцією життєвого циклу туристичного продукту. Економічний аналіз, № 15(2), 2014. С. 115-122.
19. Височан О. ПДВ у діяльності туристичних підприємств: особливості нарахування, обліку та сплати. Економічний аналіз, № 12 (4), 2013. С. 197-203.
20. Вовк Л. Бандура Д. Особливості обліку туризму: облік продажу (реалізації) туристичного продукту туроператором і турагентом. Обліково-аналітичні системи суб'єктів господарської діяльності в Україні. Науковий збірник, спецвипуск 15 (частина 2), за ред. доц. В.Є. Швеця. Львів: Інтереко, 2005. С. 367–374.

21. Гончаренко О.М. Облікове забезпечення управління витратами на формування туристичного продукту. Економічні науки: наук. зб. Таврійського державного агротехнічного університету. Мелітополь: Люкс, 2010. № 3(11). С. 143–148.
22. Гончаренко О.М. Облік витрат та аналіз собівартості туристичного продукту: автореф. дис. ... к.е.н.: спец. 08.00.09; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. К., 2012.
23. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. № 1775-III, зі змінами та доповненнями згідно з Законом України № 4023-VI від 15.11.2011 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», прийнятий Верховною Радою України 16 липня 1999 р. № 996-XIV, зі змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.12.2011 р. № 4224-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
25. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР (остання редакція від 04.11.2012 р. док. № 5316-17). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
26. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР (остання редакція від 04.07.2013 р. док. № 406). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
27. Закон України «Про рекламу» від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР, зі змінами та доповненнями згідно з Законом України від 19.04.2011 р. № 3235-17. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
28. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. (ред. Від 28.06.2015 р.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
29. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 р. (ред. від 11.07.2014 р.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
30. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 р. (ред. від 07.12.2014 р.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>
31. Закон України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 19.05.2011 р. (ред. від 05.04.2015 р.). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3392-17>
32. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
33. Коваленко О. Туроператор надає послуги з в'їзного туризму: особливості оподаткування з прибутку. Все про бухгалтерський облік. № 76. 2011. С.36–40.

- 34.Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2004. 576 с.
- 35.Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. Київ: Вид-во "Центр навчальної літератури", 2004. 632 с.
- 36.Момонт Т.В. Особливості організації бухгалтерського обліку підприємствами туристичної сфери. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. Житомир: Вид-во ЖДТУ. 2014. № 1(67). С. 34-40.
- 37.Никонович М.О. Редько К.О. Аудит : підручник; за ред. Є.В. Мниха. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 748 с.
- 38.Пантелеев В.П. Аудит. Навч посіб. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2008, - 400 с.
- 39.Пилипенко І.І., Редько О.Ю. Стандарти аудиту та етики. Навч. посіб. К:ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2007. 277 с.
- 40.Пилипенко С.М.. Організація бухгалтерського обліку діяльності туроператора і турагента. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.2. С. 224-230.
- 41.Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- 42.Постанова Кабінету Міністрів України «Про строк дії ліцензії на проведення певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу» від 29.11.2000 р. № 1755, зі змінами та доповненнями згідно з постановою КМУ від 21.05.2009 р. № 498-2009 URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 43.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 44.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 45.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 46.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 47.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#n14>
- 48.Пожарицька І. М. Удосконалення обліку і аналізу витрат на виробництво туристичного продукту: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон.наук: спец. 08.06.04. Східноукр. нац. ун-тім. Володимира Даля. Луганськ, 2004.242 с.
- 49.Про внесення змін до Закону України «Про туризм» Закон України від 20 листопада 2003 р. № 1300-IV // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 13.С. 434-452.

50. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
51. Пшенична А.Ж. Аудит. Навч. посіб. К: ЦНЛ, 2008. 320 с.
52. Сметанко О. В. Удосконалення методики обліку витрат і калькулювання собівартості туристичного продукту (послуг) на підприємствах туризму. Бухгалтерський облік і аудит. 2005. № 7. С. 39-45.
53. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. К.: КНЕУ, 2004. 412 с.
54. Суха О.Р. Аудит. Навч. посіб. Львів: «Новий світ-2000», 2009, 284 с.
55. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку. К.: Знання-Прес, 2003. 444 с.
56. Яновская Н.В. Туризм: организация и учет. 2-е изд. Харьков: Фактор, 2000. 229 с.

Інтернет-ресурси

57. Пошукові служби Інтернет. – URL : [http:// www. tsaa.org.ua](http://www.tsaa.org.ua)
58. www.rada.gov.ua - сайт Верховної Ради України
59. www.kmu.gov.ua - сайт Кабінету Міністрів України.
60. www.minfm.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України.
61. www.sau-aru.org.ua - сайт Аудиторської Палати та Співки аудиторів України.
62. www.dtkr.com.ua - сайт "Дебет-Кредит" від ГК
63. www.buhgalteria.com.ua - сайт "Бухгалтерія" від "Бізнесу"